

gemeente
Het Hogeland

Raadsvoorstel

Onderwerp: Toekomstagenda regio Groningen-Assen

Datum: 13 mei 2020

Agendapunt: 9

Behandeling: Consultatie/zienswijze

Portefeuille-

houder(s): Wethouder E. Dijkhuis

Steller: Andrew Piso a.piso@hethogeland.nl

Zaaknummer: Z.HHL.016463

1. Samenvatting

De gemeente Het Hogeland is onderdeel van het samenwerkingsverband regio Groningen – Assen. In 2019 is een nieuwe toekomstagenda voor de komende 5 jaar opgesteld. De regio blijft de samenwerking concentreren op de thema's wonen, economie, mobiliteit en ruimtelijke kwaliteit. De toekomstagenda geeft richting en sturing voor de onderlinge samenwerking. Met de vaststelling van de toekomstagenda wordt de samenwerking in financiële zin ook geborgd en dragen wij als gemeente Het Hogeland tot en met 2025 bij aan de verdere ontwikkeling van de regio.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

- De actualisatie van de Regio Groningen-Assen, zoals verwoord in het bijgevoegde rapport, Toekomstagenda 'Kwaliteitssprong voor de regio', vaststellen;
- Instemmen met het verlengen van de jaarlijkse bijdrage (€ 126.792.-) voor het Hogeland aan de Regio Groningen-Assen met 2 jaarschijven (2024 & 2025) en dit te verwerken in de meerjarenbegroting.

3. Inleiding

3.1 Aanleiding

In het huidige convenant van de Regiovisie Groningen-Assen is vastgelegd dat eens per vier jaar de samenwerking wordt geëvalueerd en zo nodig de koers wordt bijgesteld. Naast deze formele aanleiding vraagt zeker ook de nieuwe realiteit tot een bezinning op inhoud, vorm en werkwijze van de samenwerking. Op 30 mei 2018 heeft het Dagelijks Bestuur van Regio Groningen-Assen (hierna: RGA) aan de bureaus E&E advies en Pro Facto opdracht gegeven om de samenwerking binnen de RGA te evalueren en te actualiseren (Convenant 2014, artikel 17: lid 1): *"Is de samenwerking in de Regio zowel bestuurlijk, organisatorisch, inhoudelijk als financieel in overeenstemming met de Regiovisie en biedt die visie nog voldoende antwoord op maatschappelijke ontwikkelingen."*

3.2 Bevoegdheid raad

De gemeenteraad is bevoegd tot het vaststellen van de toekomstagenda en de bijbehorende financiële bijdragen in 2024 en 2025.

3.3 Wettelijk of beleidskader

De informatie uit de evaluatie is gedeeld met de deelnemers van het RGA-congres in mei 2019. In september 2019 hebben raads- en Statenleden in twee bijeenkomsten met elkaar van gedachten gewisseld over het toekomstig beleid. De evaluatie en de opbrengst van de bijeenkomsten heeft geresulteerd in de Toekomstagenda 'Kwaliteitssprong voor de regio'. Deze is op 13 december 2019 door de Stuurgroep van de RGA vastgesteld onder voorbehoud van vaststelling door de raden en staten.

In de Toekomstagenda wordt voorgesteld om de bestaande hoofddoelen voor de samenwerking te blijven hanteren en voor de komende periode te concentreren op de thema's: Wonen, economie, mobiliteit en ruimtelijke kwaliteit. De monitoring van de woningbouwafspraken, bedrijventerreinen en het regionale instemmingsproces blijft van belang. Hiernaast heeft de Stuurgroep met de vaststelling van de Toekomstagenda ingestemd om de huidige 3 monitoren op wonen, mobiliteit en economie door te ontwikkelen tot 1 regiomonitor. Aanvullend hierop heeft de Stuurgroep verzocht om het opstellen van een nieuwe Regiovisie. De huidige visie kent een looptijd tot 2030.

3.4 Historische context

De RGA is een vrijwillig samenwerkingsverband dat 22 jaar geleden is opgericht en bestaat uit de gemeenten Assen, Groningen, Het Hogeland, Midden-Groningen, Noordenveld, Tynaarlo, Westerkwartier en de provincies Groningen en Drenthe. De bestuurlijke samenstelling is in de loop der jaren regelmatig veranderd, de ambitie is al die jaren onveranderd gebleven: samen werken aan een economisch sterke en goed bereikbare regio waar het voor de inwoners fijn werken, mooi wonen en lekker leven is. De samenwerking is een middel om gezamenlijke doelen te bereiken. De ruimtelijke en economische vraagstukken van vandaag en morgen stoppen niet bij gemeente- of provinciegrenzen. Een gemiddelde gemeente is soms te klein van omvang om een vuist te vormen en om de slagkracht te ontwikkelen om strategische doelen te bereiken. Gemeenten kunnen vraagstukken vaak niet alleen oplossen. Die vraagstukken overschrijden de bestaande bestuurlijke grenzen. Ze spelen in het zogeheten Daily Urban System van de regio; dat is het gebied waarin mensen veelal hun inkomen verdienen, gebruik maken van infrastructuur, openbaar vervoer en voorzieningen gebruiken als zorg, onderwijs en cultuur. De regio Groningen-Assen is zo'n Daily Urban System. Bovendien hechten Den Haag en Brussel aan afstemming op regionaal niveau. Door samen te werken kunnen we onze vraagstukken oplossen en onze ambities realiseren en hier financiering voor vinden. Door financieel ook samen te werken blijkt uit 22 jaar samenwerken dat alle gemeenten netto-ontvanger zijn. Alle gemeenten hebben dus meer dan hun inleg terug verdient.

De regio Groningen-Assen zal ook de komende decennia een groeiende bevolking kennen. De concentratie van werk, opleiding en voorzieningen zet zich door. De werkgelegenheid zal zich vooral concentreren in de beide steden, met als gevolg dat de dagelijkse pendel naar de steden toeneemt en dat stedelijke voorzieningen frequenter bezocht worden. In een gebied waar bewoners, bedrijven en activiteiten niet gehinderd worden door gemeente- en provinciegrenzen, zullen individuele overheden gezamenlijk moeten handelen.

In de bijgevoegde Toekomstagenda 'Kwaliteitssprong voor de regio' wordt ingegaan op het unieke karakter van de regio en wordt, na een kort historisch overzicht, een algemene schets gegeven van waar de regio en de regionale samenwerking op dit moment staat. Hierna wordt er ingegaan op de thema's en activiteiten waar de RGA mee aan de slag gaat. Al naar gelang het onderwerp kan het samenwerkingsverband een coördinerende, faciliterende of agenderende rol spelen. De organisatorische en financiële consequenties zijn weergegeven in de hoofdstukken 6 en 7 van het rapport.

4. Beoogd resultaat (of effect)

De Toekomstagenda speelt in op actuele maatschappelijke vraagstukken waar het samenwerkingsverband een rol kan en wil spelen. De actualisatie brengt scherpere acties en projecten.

Met de toekomstagenda worden een aantal effecten beoogd. Het gaat hierbij om de realisatie van ambities uit de gemeentelijke of provinciale Omgevingsvisie, het faciliteren van de regionale samenwerking, het afstemmen met investeringen tussen deelnemers en derden en het realiseren van de ambities en opgaven uit de toekomstagenda 2020-2025. Als gemeente willen we de komende periode ons meer proactief gaan opstellen en inzetten op meer samenwerking tussen de partners onderling om een zo goed mogelijk resultaat te behalen in de komende uitvoeringsperiode.

Bijzondere aandacht gaat wat ons betreft uit naar de woningbouwopgave. We willen en gaan samen met alle partners werken aan het verstedelijkingsakkoord dat er gesloten is met de gemeente Groningen, zodat de spreiding van de woningbouwopgave zo optimaal mogelijk plaats gaat vinden. Dit vraagt ook inzet van onze kant. Voorbereidingen hiertoe zijn inmiddels gestart om een beeld te krijgen van de extra mogelijkheden die wij hebben om invulling te geven aan deze opgave.

5. Toelichting

5.1 Argumenten/motivering

Hiervoor wordt verwezen naar de bijlage 'toekomstagenda regio Groningen – Assen'.

5.2 Risico's

Voor de uitvoering van de toekomstagenda is het van belang dat alle deelnemende partijen actief bijdragen in de uitvoering en gezamenlijk zorgen voor de financiële dekking. Het behalen van de ambities in de regio zijn alleen te realiseren als de partijen deze steun toezeggen.

6. Financiële aspecten en wijze van dekking

De financiële afspraken over de bijdragen van de partners en de afspraken waaraan we die uitgeven liggen vast tot en met 2023. De organisatorische samenwerking loopt echter af in 2020 waarna het Regiobureau zou ophouden te bestaan. De organisatorische en financiële samenwerking lopen dus niet gelijk op. Dit komt doordat projecten langer doorlopen, en daarmee ook de financiële afspraken. In feite verlengen we met deze Toekomstagenda de financiële samenwerking met 2 jaar - 2024 en 2025 - en de organisatorische samenwerking met 5 jaar. De bijdragen van de partners in de jaren 2024 en 2025 zijn hetzelfde als in de voorgaande jaren. De jaren 2024 en 2025 dekken de lasten van de organisatie in de jaren 2020 tot en met 2025. Dit vraagt om een jaarlijkse bedrage van onze gemeente van €

126.792.-. Dit bedrag is tot stand gekomen door het samenvoegen van de bedragen van de gemeenten van voor de herindeling.

7. Inbreng belanghebbenden

De toekomstagenda is tot stand gekomen na consultatie en inbreng van raad- en statenleden.

8. Vervolgtraject

Na vaststelling van de Toekomstagenda in de raden en staten volgt vaststelling van het samenwerkingsconvenant in de Stuurgroep van 26 juni 2020.

8.1 Uitvoering

Het betreft een actualisatie van de toekomstagenda. Er wordt gevraagd om een verlenging van de werkzaamheden binnen de regio tot 2025.

8.2 Tijdspad

De toekomstagenda is van toepassing op de periode 2020-2025.

8.3 Communicatie

Communicatie over de vaststelling van de toekomstagenda in de raden en staten ligt bij de eigen organisaties. De algehele communicatie over de toekomstagenda en de uitvoering ligt bij het programmabureau van het samenwerkingsverband regio Groningen-Assen.

8.4 Evaluatie

De toekomstagenda wordt periodiek geëvalueerd. Dit zal naar verwachting in 2024/2025 gaan plaatsvinden.

Bijlage(n):

- 1.Toekomstagenda regio Groningen-Assen 2020-2025.

Achterliggende documenten:

Winsum, 3 maart 2020.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,

Paul van Vilsteren

Henk Jan Bolding